

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 8. Quid dicendum sit de illo, qui cogit aliquem ad Religionem vel ab ea impedit; item qui cogit ad renunciandum bonis suis, priusquem ingrediatur, vel exhæredat, quia ingressus est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42600

quia unusquisque censetur loqui in eo foro, in quo operatur, ergo cum sit virgo in foro externo, poterit publicè & in actu fori externi nominari talis; neque jura imponunt hanc pœnam privationis velut impedimentum, sed tantum præcipiunt Prælatis, ne consecrant fœminam corruptam, ergo quando res est occulta, potest exterius se gerere talem, qualis in communione opinione habetur: & ex eodem fundamento docet cum aliis *Diana* in comp. v. Legatum n. 21., si quid legatum sit virginibus, posse tutâ conscientiâ acceptari & retineri ab ea, quæ habetur virgo, licet sit corrupta, quamvis *Beja* p. I. cas. 41. doceat, si legatum sit sub conditione, si castè vixerit, non posse retinere, quamvis secretò tantum esset luxuriosa, sed videri possunt dicta l. 3. p. 2.n.604.

41. §. V. Quamvis Superior & Conventus admittendo Bertam ad professionem fuerint ita constituti, ut si scivissent non esse virginem, non admisissent, si tamen ea conditio non sit addita, ut addi non solet nec debet, professio est valida, quia ista comparatio animi habet se per accidens, nec impedit admissionem absolutam, *Leff.* suprà.

42. §. VI. Quamvis aliqui putent ejusmodi corruptam esse inhabilem ad officia v. g. Abbatissæ vel Priorissæ, probabilius tamen est contrarium cum *Suar.* t. 4. tr. 8. l. 2. c. 6. n. 16. *Sanch.* in Dec. l. 5. c. 5. n. 22. *Castrop.* t. 16. d. 2. p. 8. 11. 13., & idem de viuis docent multi cum *Diana* p. 3. t. 2. R. 99., quia jura, quæ videntur contraria, tantum loquuntur de illis Abbatissis, quæ consecrari debent formulâ solis virginibus propriâ; quamvis & de occultè corruptis possint intelligi ea, quæ dicta sunt n. 40.

43. Q. 8. Quid dicendum sit de illo, qui cogit aliquem ad Religionem, vel ab ea impedit; item qui cogit ad renunciandum bonis suis priusquam ingredia-

greditatur, vel exhibet, quia ingressus est.
R. seqq.

§. I. Cogens aliquem ad Religionem peccat mortaliter, quia quis habet ius liberè sibi eligendi statum vitæ, ergo qui agit contra hoc ius, est injurius, & quidem in re gravi, ergo peccat mortaliter. Et Trid. quidem Ses. 25. c. 17. de Regul., ut coactionem impediret ac magis consuleret libertati virginum Deo dicandarum, decernit, ut nulla puella professionem emitat, priusquam Episcopus vel ejus Vicarius à Præfecta Monasterii monitus exploret ejus voluntatem, intentionem & aptitudinem.

§. II. Qui aliquam cogit ad Monasterium, incurrit excommunicationem, uti habet Trid. c. 18. anathemati sancta Synodus subjicit omnes & singulas personas cuiuscumque qualitatis vel conditionis fuerint, si quomodocumque coegerint aliquam virginem vel viduam aut aliam quamcumque mulierem invitam, præterquam in casibus in iure expressis, ad ingrediendum Monasterium, qui que consilium, auxilium vel favorem dederint, qui que scientes eam non sponte ingredi Monasterium, quoquo modo eidem actui vel præsentiam vel consensum vel auctoritatem interposuerint. Quod Nav. Ledesm. Zerol. Barb. Fill. & alii cum Delbene de Imm. Eccl. c. 8. d. 19. f. 10. extendunt etiam ad parentes, qui filiam puberem cogunt ad solam habitationem in Monasterio, non autem si impuberem, quia illi, quibus incumbit educatio, possunt committere Religiosis usque ad annos pubertatis, uti tenent cum communi Suar. Sanch. Portel Delbene n. 2.

§. III. Qui cogit aliquem ad Monasterium, quavis mortaliter peccat, secundum dicta n. 43., tamen non incurrit excommunicationem, quia Trid. loquitur tantum de foeminis, nec debet lex odiosa

extendi ad mares: & ratio congruentiae esse potest, quia fœminæ sunt animo imbecilliores & arctius postea includuntur, ergo decuit magis provideri illis, ut omnino solutæ vi ac metu ex sua libertate Religionem eligerent.

46 §. IV. Qui levii metu fœminam impulisset ad Monasterium, non esset excommunicatus, quia non fecisset veram coactionem, uti nec ille censetur facere, qui ad Monasterium adigit eam, quæ prius vorvisset vel jurasset ingredi, tum enim justè attinetur ad explendam suam obligationem, *Suar. Sanch. Leand. & alii.* Addit *Delbene* n. 6. cum *Ricc. Portel, Villal.* etiam non excommunicari parentes, qui metu reverentiali aut precibus importunis filiam impellunt in Monasterium, eò quod non sit propriè coactio; uti nec per hoc cogit, si filiam scribat hæredem, cum pacto ut ingrediatur, alioquin habeat solam legitimam; & ita declarasse S. Congregationem testatur *Suar. de Relig. T. 3. l. 5. c. 9.*

47 §. V. Qui impedit aliquem vel aliquam ab ingressu Monasterii, v. g. negando illi dotem, peccat mortaliter, uti habet communissima cum *Sanch. de Matr. l. 4. d. 26. n. 7., & diximus l. 3. p. 2. n. 347.*, quia proles habet jus ingrediendi Religionem, ergo etiam ad dotem ad hoc necessariam. Estque statutum in jure multis locis, teste *Leff.* in disp. de statu vitæ elig. q. 1., ut quivis adeptâ pubertate sit sui juris & liber patriâ potestate quoad ingressum Religionis. An autem ille, qui impedit vel abducit aliquem à Monasterio, peccet contra justitiam, diximus l. 3. p. 2. à n. 347.

48 §. VI. Qui à Religione impedit aliquem, non excommunicatur, sed solum ille, qui impedit aliquam, nam *Trid.* subdit, simili quoque anathemati subiicit eos, qui sanctam virginum vel aliarum mulierum

lierum voluntatem veli accipiendo vel voti emittendi quoquo modo sine justa causa impedierint: putatque *Leff.* q. 8. hoc tenere etiam de illo, qui impedit solo metu reverentiali; notat tamen *Suar.* post n. 9. non fore excommunicatum, si tantum per preces vel promissiones abducatur, quia hoc non est propriè impedire sed tantum persuadere, ut voluntas mutetur vel non habeatur; an autem sic adhuc peccetur mortaliter, diximus l. 3. p. 2. n. 345.

§. VII. Extrahens puellam, etiam invitam, è 49 Monasterio, in quo non intendebat profiteri sed ad solam educationem habitare, non incurrit excommunicationem, *Lugo*, in resp. Mor. l. 3. dub. 7.; an autem peccet, pendet ab intentione & damnis, quæ fortè causat puellæ.

§. VIII. Cogens volentem ingredi Monasteriū, ut renunciet bonis suis, peccat mortaliter, quia vult invito eripere jus notabile: est autem talis renunciatio invalida, utpote involuntaria aut saltem à jure reprobata, uti ostendit *Sanch.* in conf. l. 4. c. 1. dub. 34. n. 5.: Si tamen ingressurus Monasterium jurarit se non revocaturum nec usurum beneficio rescindendi, tenebitur stare renunciatione, uti rectè *Sanch.* n. 6. & *Lugo* de just. d. 22. n. 195., potest tamen ei succurrī per dispensationem in juramento, tumque licetē repetet omnia sua, *Lugo* suprà, & in resp. Mor. l. 6. d. 24. *Sanch.* de Matr. l. 4. d. 9. *Tamb.* in Dec. l. 5. c. 4. §. 3., & diximus l. 3. p. 2. à n. 732.

§. IX. Non potest filius aut filia ideo exhæredari 51 aut privari legitimā, quia ingressus est religionem, uti *Leff.* q. II. latè probat, I. ex Jure Civili, Novel. 123. c. 37. 38. 41. Authent. *si qua mulier*, Cod. de SS. Eccles. Authent. *nisi rogati*, Cod. ad S. C. Trebelianum; idemque docent communiter DD. cum Feliño in Cap. *In præsentia*, n. 37. de probationibus.

2. Ex Jure Canonico , Cap. si qua mulier, & Cap. non liceat, 19. q. 3. 3. Ex S. Gregorio l. 7. Epist. 7., item disertissimè ex Salviano l. 3. contra avaritiam. 4. Rationibus manifestis in aperto jure fundatis. Atque ex his sequitur aliquem, qui Religionem init, non ideo posse privari pensione annuâ sibi assignatâ in bonis donantis, uti rectè idem Less. in auct. v. Religiosus cas. I.

Quid dicendum sit, si Bertæ promittantur 100, si nubat, ipsa autem fuit Religiosa, resolvimus l. 3. p. 2. n. 600. Si autem promittantur sub conditione, si non ineat Religionem, resolvimus ibidem n. 1140. Denique si promittantur 200, si nubat, & 100, si fuit Religiosa, resolvimus ibidem n. 1141., quæ videri possunt.

5. Q. 9. Quid notandum sit circa illum, qui dicit se ex metu reverentiali fecisse professionem. R. Quamvis metus reverentialis cum importunis precibus conjunctus pro foro conscientiæ censeatur sufficiens ad rescindendos contractus, uti colligitur ex dictis l. 3. p. 2. n. 632., & docet Less. de statu vita elig. q. 8., tamen in foro externo meritò censetur insufficiens ad irritandam professionem, nisi accesserint minæ, quas minans solitus sit exequi, & tum ex vi talis metus sequatur professio, Sanch. de Matr. l. 4. d. 6. Less. in auct. v. professio Relig. cas. 12., ubi cas. 13. notat, ut talis professio in foro externo declaretur irrita, debere merum illum legitimè probari per testes etiam juratos, uti fit in aliis causis gravibus. Addit quóque rectè Castrop. t. 16. d. 1. p. 9 n. 1. quamvis coactio professionem annullet, relinquit tamen valorem novitiatus, quia iuxta tantum loquuntur de professione, unde si quis coactus iniverit novitiatum, si tamen eo expletò liberè fecerit professionem, est valida. Notat etiam Suar. T. 3. l. 6.